

Allergia-, iho- ja astmaliiton, Cronh ja Colitis ry:n, Diabetesliiton, Keliakialiiton sekä Munuais- ja maksaliiton yhteisellä tutkimuksella haluttiin selvittää ravitsemusterapian saatavuutta ja mahdollisia alueellisia eroja sen tarjonnassa. Kyselyyn vastasi 2 533 henkilöä. Tässä yhteenvedossa avataan Allergia-, iho- ja astmaliiton kohderyhmään kuuluvien vastaajien (n=415) tuloksia. Vastaajista 57 prosentilla on ruoka-allergia, 80 prosentilla myös muu pitkäaikainen sairaus perussairauden lisäksi.

Tietoisuus ravitsemusterapeutin palvelusta

Allergia-, iho- ja astmaliiton vastaajista vain 41 prosentille oli kerrottu harvemmin mahdollisuudesta saada ravitsemusterapeutin ohjausta. Koko kyselyssä 59 prosenttia vastaajista oli saanut vastaavan tiedon. Alueellisesti mahdollisuudesta oli kerrottu useimmin Itä-Savon (100 %) ja Keski-Pohjanmaan (83 %) sairaanhoitopiireissä. Kymmenessä sairaanhoitopiirissä palvelusta oli kerrottu alle 40 prosentille vastaajista.

Lähetteen saaminen ravitsemusterapeutille

Vastaajista 35 prosentille oli annettu lähete joko pyynnöstä tai ilman pyyntöä. Koko kyselyssä vastaava tulos oli runsas 50 prosenttia. 7 prosenttia ei ollut saanut lähetettä, vaikka oli sitä pyytänyt. 65 prosenttia niistä vastaajista, jotka eivät saaneet lähetettä, olivat sitä mieltä, että olisivat tarvinneet ravitsemusterapeutin ohjausta. Noin puolet olivat saaneet ravitsemusohjausta joko lääkäriltä tai hoitajalta, kun taas runsas puolet vastaajista eivät saaneet ohjausta keneltäkään. Neljännes vastaajista on diagnoosin saamisen jälkeen käynyt ravitsemusterapeutin luona useamman kuin kaksi kertaa.

Tyytyväisyys ravitsemusohjaukseen

Tärkeimmät tyytyväisyystekijät ravitsemusterapeutin luona käyneiden mielestä olivat ravitsemusohjauksen ystävällisyys (ka. 4,2, asteikolla 1–5), ymmärrettävyys (3,9) ja ammattitaitoisuus (3,8). Ravitsemusohjauksen määrien ei koettu olevan tärkeä tyytyväisyyttä lisäävä tekijä.

Toiveita ravitsemusterapeutin ohjaukseen pääsystä

Noin puolet vastaajista toivoi pääsevänsä ravitsemusterapeutin luo tarvittaessa, ja viidennes toivoi pääsyä vuosittain. Vain 11 prosenttia vastaajista ei koe tarvetta ravitsemusterapeutin luo pääsulle.

”Alueellani huonosti saatavilla. Ammattitaidottomat lääkärit eivät edes tajua ravinnon ja sairauksien yhteyttä, saati sairauksien hoitoa ravinnon avulla.”

”En ole tiennyt että tällainen palvelu on olemassa, olisi kyllä kiva joskus päästä ravitsemusterapeutin juttusille.”

”Tilannetta on kartoitettu kokonaisvaltaisesti niin että perheen arkitilanne on otettu huomioon ja ohjeet ovat oikeasti toteutettavissa. Käynnit ovat olleet myös lapselle merkityksellisiä, ruokaneuvonta on siis pitkälle myös ns. motivaation herättämistä, ei vain ohjeiden tai sääntöjen kuuntelua.”